

af en særlig marsk-kultur, og hvor man tillige har andre sydlige indflydelser i sammenhæng med den intensive middelalderlige søtrafik i den sydlige Nordsø.

Det er ganske udelukket i en kort omtale som denne at give en blot nogenlunde indgående vurdering af et sådant værk. Kun så meget skal anføres, at det til grund liggende forskningsarbejde hovedsagelig ligger i tilvejebringelsen af oplysninger vedrørende landvindingens og kystbeskyttelsens historiske udvikling på grundlag af den trykte litteratur, arkiv-materialet og kortene.

Det er naturligvis ikke let at orientere sig i et sådant kæmpeværk, men den regionale ordning af stoffet medfører dog en disposition, som gør det muligt for brugerne relativt let at komme frem til det, de søger.

Det kan ikke stærkt nok fremhæves, at der her er skabt et kulturværk af bemærkelsesværdig karakter, og det er ganske klart, at det for enhver, der arbejder med kystproblemer, er en uundværlig håndbog.

Niels Nielsen.

Hirschsprungs Verdensatlas. Dansk redaktion ved Preben Lassen. Hirschsprungs Forlag, København 1959. 22×31 cm. 312 s. 96 kr.

Nærværende atlasværk er tilrettelagt på grundlag af materiale i »The Columbus Atlas« og trykt hos John Bartholomew. Det omfatter 160 atlasblade, hvoraf 20 s. med politiske kort og 8 s. diverse. Registret omfatter 146 s. med ca. 50.000 navne.

Man er ikke imponeret over resultatet. Kort-traditionen er engelsk med en højdeaftrapning, der går på tværs af vor normale opfattelse, hvor lavland (under 200 m o. h.) kun bør angives med grønne nuancer. De større højder er vist med violet over 1.800 m og hvidt over 3.600 m, hvorved et indtryk af niveauforholdene helt forsvinder. Dette fremgår især ved en betragtning af forholdene i det indre Asien, hvor f. eks. både toppen af Himalaya-kæden og Tibet står helt hvidt. Kortet giver således slet ingen forståelse af, at Tibet er en højslette omkranset af højereliggende bjergkæder; tværtimod angiver farverne kun faldet mod f. eks. Indien. Himalaya-kæden må man selv finde gennem talangivelser for de høje punkter. Højsletten er uden sådanne højdeangivelser, men de hydrografiske forhold kan måske give den rette fornemmelse.

Danmark vises over to sider i 1:1.125.000 med omrids og hovedveje som vigtigste resultat foruden et tilfældigt udvalg af navne i trist opsætning.

De ledsagende kort over fysisk-geografiske forhold behandlet for hele kloden er uden større interesse i den foretagne reproduktion; de er ikke fejlfri og omtales kun her, fordi der specielt gøres opmærksom på dem på atlas-omslaget.

N. Kingo Jacobsen.

Grosser Herder Atlas. Redaktør: Carl Troll. Verlag Herder, Freiburg, 1958. 18×26 cm. 792 s. 122 DM.

Under redaktion af professor Carl Troll, Bonn, foreligger et atlas, der gennem kort, billeder og tekst giver et udmærket kompendium over vore dages geografi. Værket spænder over de væsentligste sider af natur- og kulturgeografien, og et væld af oplysninger kan hentes, især fra de 125 kort vedrørende kultur- og erhvervs-geografiske forhold. 77 fysisk-geo-

grafiske kort bringer ialt ca. 80.000 navne. Målestokken er for europæiske områder gennemgående 1:4 mill., for fremmede verdensdele 1:12 mill. Specialkort findes i mindre omfang.

Fremstillingen af disse kort er iøvrigt traditionel; farvevalget virker dog visse steder ret trist. Kortafdelingen fylder ialt 224 s., som følges af billeder, visende landskabselementer og typeformer fra kulturlandskabet. Derefter følger 320 s. tekst »Länderkunde« med 127 artikler (navngivne), og der sluttes af med et ca. 200 s. stort register.

N. Kingo Jacobsen.

J. P. Cole: Geography of World Affairs. Penguin Books 1959. 11×18 cm. 348 s. 59 fig. 3 sh. 6 d.

Et mindstemål af facts vedrørende geografisk placering, fysisk-geografiske forhold, befolknings- og erhvervsgeografi er nødvendigt for en blot nogenlunde rigtig forståelse af international udvikling. En stor del af denne orientering fås normalt gennem mere statistisk prægede årbøger eller rejse-litteraturen. Kun få bøger byder en større kreds chance for introduktion til faglig, geografisk orientering på alle disse felter. Den foreliggende bog må siges at klare denne opgave udmærket.

Første del giver en almindelig introduktion i kortbehandling, erhvervsgeografi og Europas betydning for udviklingen i verden i de sidste 500 år. Anden del behandler land-områderne opdelt i 12 regioner, fordelt på 3 zoner, der går på tværs af vanlig inddeling i kontinenter. Tanken ledes her hen på Mackinder's klassiske arbejde om »the heartland«. Bogens tredje del er en behandling af Sovjetunionen og U. S. A. samt af United Kingdom's stilling idag. De ledsagende kort er utraditionelle og pædagogisk velegnede.

N. Kingo Jacobsen.

Fritz Meyen: Die nordeuropäischen Länder im Spiegel der deutschen Universitätsschriften 1885-1957. Bonner Beiträge zur Bibliotheks- und Bücherkunde, Bd. 4, 1958. H. Bouvier u. Co. Verlag, Bonn. XXII + 126 sider. 17×24 cm. DM 24,-.

Bibliografi over 1100 doktorafhandlinger ved tyske universiteter, omhandlende skandinaviske emner. Afhandlingerne er publiceret i perioden 1885-1957 og er udsendt fra universiteter i Kiel, Leipzig, Berlin, Hamburg, Grifswald, München, Tübingen, Heidelberg m. fl. Størstedelen har tilknytning til de filosofiske fakulteter. Den geografiske del omfatter 158 numre, hvortil kommer ca. 100 arbejder om det slesvig-holstenske spørgsmål.

N. Kingo Jacobsen.

Deutscher Geographentag Würzburg 29. Juli bis 5. August 1957. Tagungsbericht und wissenschaftliche Abhandlungen, herausgegeben von J. Büdel und Horst Mensching. Franz Steiner Verlag, Wiesbaden 1958. 18×25 cm. 575 sider, 103 figurer, 60 kort og 32 tavler. DM 36,-.

Denne rapport fra den årlige kongres for tyske geografer 1957 er en yderst nyttig bog med en lang række vægtige bidrag, som i hovedsagen er koncentreret om ca. 10 hovedemner, hvoraf skal nævnes: Peneplane-